de Rechtspraak
Rechtbank Rotterdam

Rechtbank Rotterdam

MIDDENIN DE SAMENLEVING

Voorwoord

Welkom bij rechtbank Rotterdam

‘Nu ben ik er voor de mensen’, dat zegt onze bode Kevin in een tekening die kunstenares Machteld Aardse van hem maakte. Die tekening staat op de cover van deze inzending en maakt deel uit van haar project ‘De rechtbank als landschap’. Graag nodigen we je uit om kennis te maken met het landschap van rechtbank Rotterdam, één van de grootste rechtbanken van Nederland. Met 1100 medewerkers zetten we ons elke dag in om recht te doen aan mensen.

Dat doen we in een regio die door de aanwezigheid van een van de grootste havens ter wereld de economische motor van ons land is. Maar niet iedereen profiteert daarvan. De regio Rotterdam-Dordrecht kampt ook met veel sociale- en maatschappelijke problemen. Daarnaast is de haven een aantrekkelijk gebied voor criminele activiteiten. Al die problemen vinden hun weg naar onze zittingszalen. Mensen met schulden of mensen die hun huis dreigen kwijt te raken. Maar ook hooligans, uithalers en terrorisme-verdachten. Mensen die een verkeerde afslag nemen of in de problemen raken, soms zonder dat ze het zelf doorhebben.

De wereld wordt steeds complexer en steeds meer mensen komen knel te zitten. Deze mensen en de samenleving vertrouwen erop dat rechters knopen doorhakken, burgers beschermen en beslissingen nemen waardoor mensen weten waar ze aan toe zijn. Ze weer grip op hun leven krijgen en misschien weer een nieuwe start kunnen maken. Maar ook dat rechters met hun beslissingen aan de samenleving duidelijk maken wat wel en wat niet mag. Of zoals (voormalig) Rotterdams stadsdichter Derek Otte schreef:

‘Rechtspraak maakt samenleven mogelijk, samenleven maakt rechtspraak noodzakelijk’

Maar eenvoudig is dat niet. Want de druk op onze schouders neemt alleen maar toe. Druk vanwege het grote aantal zaken dat steeds ingewikkelder wordt. Druk vanuit de samenleving en de politiek. En helaas ook de druk van de veiligheid. Maar voor die druk lopen wij niet weg. Wij houden onze rug recht en werken met opgestroopte mouwen. Voor de rechtsstaat en de samenleving.

We zijn zichtbaar en transparant. Openbaarheid is ons bestaansrecht. We leggen het werk van de rechter uit waar we maar kunnen. Op scholen, in talkshows, podcasts, in kranten en op social media. Dat doen we met een grote groep ambassadeurs die ons verhaal met enthousiasme uitdraagt. Daar zijn we best een beetje trots op.

We zoeken actief de samenwerking op met onze ketenpartners om projecten te versterken en procedures te verbeteren. We investeren in de digitale toegankelijkheid van onze procedures. Maar ook in innovatieve projecten waarmee we willen bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke problemen. Echte problemen van echte mensen. Wij zijn er voor iedereen.

Julia Mendlik, president rechtbank Rotterdam

‘We zijn zichtbaar en transparant’

We zorgen ook goed voor onze eigen mensen. Zij verzetten al dat werk. Kwaliteit leveren staat daarbij nooit ter discussie maar er zijn zeker uitdagingen. Eén daarvan is werkdruk. Het is belangrijk om ervoor te zorgen dat er een gezonde balans tussen werk en privéleven is, dat we voldoening halen uit ons werk en er ruimte is voor vernieuwing en goede ideeën. In een informele organisatie met korte lijnen en een fijne werksfeer.

Dat is rechtbank Rotterdam.

Over rechtbank Rotterdam

Onze rechtbank behandelt zaken in de rechtsgebieden bestuursrecht, strafrecht, familie en jeugdrecht, handel, insolventie en kanton. Daarnaast hebben we een aantal specialismen:

Grote strafzaken

Onze rechtbank is een van de vier concentratierechtbanken, waar terrorisme-, cybercrime- en andere grote landelijke (straf) zaken worden behandeld. Deze zaken krijgen regionaal, landelijk en internationaal media-aandacht. Rotterdam beschikt over een extra beveiligde zittingszaal.

De maritieme kamer

Rotterdam is een logistiek knooppunt van wereldformaat en een centrum voor internationale handel. Dordrecht is gelegen aan het drukst bevaren waterknooppunt van Europa. Onze rechtbank ontwikkelde de maritieme kamer, die als enige in Nederland zaken behandelt die met scheepvaart, de haven en vervoer te maken hebben.

Economisch bestuursrecht

Rechtbank Rotterdam is de enige rechtbank in Nederland die oordeelt in geschillen over delen van het economisch bestuursrecht (besluiten van de Autoriteit Consument en Markt, de Autoriteit Financiële Markten en de Nederlandsche Bank).

Innovatie

Rechtbank Rotterdam staat midden in de maatschappij. Om die rol goed te kunnen (blijven) vervullen ontwikkelen we innovatieve pilots en projecten. Met deze projecten blijven we zorgen voor toegankelijke effectieve rechtspraak.

Feiten en jaarcijfers 2023

1100 MEDEWERKERS

46 ZITTINGSZALEN

200 RECHTERS

55 CELLEN

165.000 ZAKEN

275.000 BEZOEKERS
(INCLUSIEF DIGITAAL)

BEGROTING
104 MILJOEN EURO

185 SCHOLENBEZOEKEN

75 WRAKINGSVERZOEKEN

67 GASTLESSEN

262 KLACHTEN

80 OVERIGE (GROEPS)
BEZOEKEN

Dimensie I: Een duidelijk extern profiel

Lef en samenwerking

Onze basis is recht doen aan mensen; dat is wat ons drijft. Met een gezonde dosis lef en focus op innovatie en samenwerking. Want wie wij zijn is niet alleen gebaseerd op wat we doen, maar ook op hoe we dat doen. We nemen onze verantwoordelijkheid. Niet alleen als het gaat om het versterken van de traditionele rechtspraktijk, maar ook met de innovatieprojecten die we samen met onze ketenpartners zijn gestart. We werken hard om een rechtvaardige, transparante, toegankelijke en inclusieve organisatie te zijn. Met onze uitspraken, betrokken medewerkers en communicatie bouwen we elke dag aan vertrouwen in een rechtvaardige samenleving. Juist omdat vertrouwen in die samenleving en de rechtsstaat zo'n kostbaar goed is.

Openbaarheid en vertrouwen

Niet iedereen hoeft het eens te zijn met de beslissingen van onze rechters. Ons doel is wel dat mensen snappen hoe rechters tot die beslissingen komen. Dat mensen vertrouwen hebben in het systeem. We nemen de openbaarheid van rechtspraak dus heel serieus. De deuren van onze zittingzalen staan daarom wagenwijd open. We leggen uit wat we doen en waarom we het doen. Zo vaak mogelijk en aan iedereen. Want we weten dat we het vertrouwen van de samenleving elke dag opnieuw moeten verdienen.

Media

We verwelkomen en faciliteren journalisten zodat zij zo goed mogelijk verslag kunnen doen van zittingen. We benutten kansen om onze rol breed onder de aandacht te brengen. Bijvoorbeeld toen president Julia Mendlik de Rotterdamse aanpak van huiselijk geweld toelichtte in EenVandaag, persrechter Jolien diezelfde aanpak verduidelijkte in de podcast Vrouwenmoord, en strafrechter Jacco Janssen het werk en de impact van strafrechters besprak in de talkshow Sophie en Jeroen.

Social media

Meer dan 11.000 volgers op LinkedIn en een groeiend aantal op Instagram volgen via filmpjes, campagnes en verhalen wat we doen, waarom we het doen en wie het doen. Samen met een enthousiaste groep rechtbankambassadeurs bieden we onze volgers een kijkje achter de schermen en belichten we belangrijke thema's en uitspraken, bijvoorbeeld via uitlegvideo's met persrechters, voxpops en interactieve polls. Daarnaast werken we samen met Rechtspraak Reporters zoals Jady Cadogan. Via blogs, podcasts en video's delen we samen met haar juridische kwesties op een manier die aansluit bij de belevingswereld van jongeren. Deze samenwerking helpt ons om een breed en jong publiek te bereiken en hen te betrekken bij de Rechtspraak.

Kennis en educatie

Onze collega's zetten zich met veel passie in om ook jongeren uit vaak kwetsbare wijken kennis te laten maken met ons werk. Via initiatieven zoals de IMC Weekendschool, bliksemstages van Stichting JINC, Stichting Werken als een Paard, de Jongerenrechtbank en gastcolleges op scholen willen we hen inspireren, laten zien hoe rechtspraak werkt en hun maatschappelijke bewustzijn vergroten.

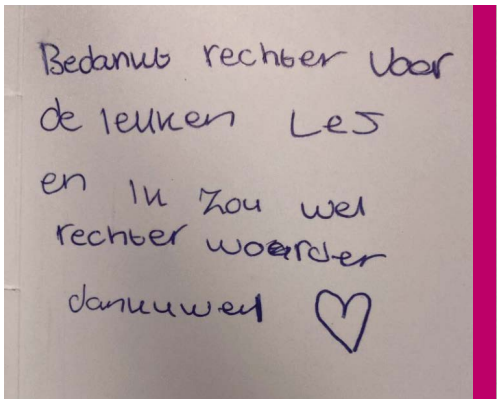

Arbeidsmarkt

De arbeidsmarkt is krap en het wordt steeds moeilijker om kwaliteit uit deze markt te halen. Toch lukt het ons vrijwel altijd om de vacatures in te vullen. Hoe we dat doen? In 2023 is een landelijke campagne gestart om de Rechtspraak te positioneren als aantrekkelijke werkgever. Daar sluiten we als rechtbank Rotterdam bij aan en we dragen er actief aan bij. Wel met behoud van onze Rotterdamse eigenheid. We willen er echt toe doen bij rechtbank Rotterdam. Voor de rechtzoekende, de regio en de maatschappij. En al onze collega's voelen dat ook zo. Die spirit van intrinsiek gemotiveerde collega's zorgt voor een prettige werkomgeving. We stropen de mouwen op, werken hard, maar wel in een goede sfeer. Dat Rotterdamse dragen we uit in onze lokale arbeidsmarktactiviteiten: van de toon in onze vacatureteksten tot de social media posts waarin collega's vertellen over hun werk. Van het opzetten van eigen wervings-events tot onze aanwezigheid op stagemarkten, carrièrebeurzen, hogescholen en universiteiten. Ook initiatieven zoals Summercourt, Meesterweek, Togamaster en samenwerkingen met de Erasmus Universiteit helpen om rechtbank Rotterdam neer te zetten als aantrekkelijke werkgever. We zien dat de kwaliteit en het enthousiasme van onze collega's in deze initiatieven aanstekelijk werken en resulteren in voldoende nieuwe medewerkers.

Het aanbieden van stages is ook een belangrijk onderdeel van ons beleid. Hierdoor vervullen we onze maatschappelijke verantwoordelijkheid en trekken we nieuw talent aan. Jaarlijks bieden we ongeveer 95 studenten een stageplek en doen zo'n 70 rechtenstudenten waardevolle werkervaring op als oproepgriffier naast hun studie. Ook bieden we mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt de kans om hun talenten en capaciteiten in te zetten voor de rechtspraak.

Diversiteit en inclusie

Wij zijn er voor iedereen en dat zien we graag terug in de samenstelling van onze organisatie. We worden meer en meer divers, maar we zijn ook eerlijk. Er is nog veel werk te doen om diversiteit in alle functie-groepen te bereiken. Daarom maken we onze collega's actief bewust van dit onderwerp en zetten we verschillende middelen in. Zo volgen leidinggevenden trainingen over waardevrij werven en selecteren en organiseert de sinds 2018 actieve Commissie diversiteit en inclusie een breed scala aan activiteiten. Denk daarbij aan bewustzijnstrainingen, kennissessies, foodmarkts, social mediaposts en paneldiscussies. Trots zijn we op het kookboek 'De Wereldkeukens van de rechtbank Rotterdam' met multiculturele gerechten van eigen medewerkers en de interne rubriek 'Deel je feestdag'. Elk jaar ligt er een plan met initiatieven om het bewustzijn bij collega's te vergroten en vooral om – op z'n Rotterdams - dingen te doen die zorgen dat iedereen zich welkom voelt.

Werkgeverschap

Om maatschappelijke uitdagingen zoals personeelsschaarste en vergrijzing het hoofd te bieden, zien we dat het ook cruciaal is om medewerkers aan je te binden. We streven naar een werkomgeving waar iedereen zich veilig voelt, kan leren, van betekenis kan zijn en waar het simpelweg gezellig is. Daarom investeren we steeds meer in doorgroeipaden en nevenfuncties binnen de rechtbank. Een loopbaanadviseur kan met je meekijken en samen met je leidinggevende maak je plannen voor persoonlijke groei en carrière. Daarnaast kun je als medewerker een 'mental check-up' (MCU) gesprek voeren met een psycholoog. Bijvoorbeeld na een heftige zitting.

De rechtbank organiseert lunchlezingen waarin collega's elkaar over hun werk vertellen. We hebben een actieve netwerkvereniging voor jonge juristen en onze personeelsvereniging organiseert door het hele jaar heen allerlei activiteiten. Ons personeelsmagazine 'Deining' is van, voor en door de medewerkers. We hebben een levendig intranet vol nieuwsberichten die goed worden gelezen en waarop regelmatig wordt gereageerd. In samenwerking met kunstenares Machteld Aardse gaven we onze bodes een podium in het onderdeel van de kunstexpositie 'De rechtbank als landschap & 'Ode aan de bode'. We doen ook sportieve dingen samen. Aangemoedigd door collega's namen dit jaar bijna 50 collega's deel aan de Rotterdam Marathon. Je komt ons tegen bij de Nijmeegse Vierdaagse, bij roeiwedstrijden en landelijke sportdagen van de overheid. Iedereen hoort erbij. Die werksfeer en betrokkenheid van de medewerkers zijn misschien wel de belangrijkste voorwaarde dat mensen bij ons willen werken en blijven werken.

Wat collega's op social media over hun werk vertellen

Susianie

Juridisch administratief medewerker

'Ik begon als administratief medewerker en groeide snel door naar juridisch administratief medewerker. Bij onze afdeling hebben we te maken met mensen die bijvoorbeeld door schulden of ziekte hun financiële belangen niet zelf kunnen behartigen. Ik vind het bijzonder om mijn steentje te kunnen bijdragen door hen zo goed mogelijk uitleg te geven en op weg te helpen.'

Lees hier het hele bericht

Sohail

Rechter in opleiding

'Het is prettig dat je veel van jezelf kunt meenemen in de zittingszaal. Die eigenheid kun je benutten voor je rol als rechter. In de zittingszaal kom je mensen met heel verschillende achtergronden tegen. Daar moet je mee in gesprek raken. Hoe je dat doet heb ik geleerd in mijn baan als medewerker bij een grote landelijke supermarkt, waar ik ruim 13 jaar de kassa en de informatiebalie draaide. Een goede leerschool. Je praat gemakkelijker met mensen. Naast mijn baan bij de supermarkt was ik wetenschapper aan de universiteit.'

Lees hier het hele bericht

Manon

Juridisch adviseur sociale verzekeringen

‘Samen met de rechter beoordeel ik bijvoorbeeld of het UWV terecht een uitkering heeft verstrekt. Zulke zaken hebben enorme impact op het leven van mensen. Daarom is de eerste vraag in de zittingszaal altijd: ‘Hoe gaat het met u?’ Onze bestuursrechters hebben veel aandacht voor het verhaal van mensen. Inmiddels werk ik ruim vier jaar bij de rechtbank. Bestuursrecht was voor mij een bewuste keuze, daar waar ik juist ben afgestudeerd in het straf- en civiel recht. Ik zit hier echt op mijn plek!’

Lees hier het hele bericht

Dimensie II: Een krachtige organisatie

De organisatie

Bij rechtbank Rotterdam werken 200 rechters. Jaarlijks nemen zij 165.000 beslissingen. Ze worden daarbij ondersteund door 900 collega's. Onze gerechtsjuristen en juridisch adviseurs doen dat op inhoudelijk vlak. De collega's van de administratie zorgen dat de dossiers op orde zijn, dat zaken tijdig en juist geregistreerd worden en dat de zittingen worden gepland.

Bij onze collega's van de front-office kunnen rechtzoekenden digitaal, telefonisch of aan de balie terecht met vragen. Ook kunnen er snel en zonder afspraak allerlei juridische zaken worden geregeld. Denk aan het aanvragen van gezamenlijk gezag, het legaliseren van documenten voor het buitenland of het aanvaarden van een erfenis.

De bodes zorgen dat alles rondom een zitting soepel, veilig en prettig verloopt. Onze IT-ers en collega's van Facilitair regelen de techniek. Op kantoor maar ook in onze zittingszalen. En onze schoonmakers zorgen dat de gebouwen er piekfijn uitzien. De veiligheid is in goede handen van de parketpolitie en onze afdelingen Beveiliging en Veiligheid. P&O zorgt voor de werving en selectie van de juiste mensen op de juiste plek. En (onder andere) de Commissies Integriteit en Diversiteit en Inclusie dragen bij aan een sociale, veilige en prettige werkomgeving.

De afdeling Communicatie legt - samen met een grote groep ambassadeurs- zoveel mogelijk aan de samenleving uit wat het werk van de rechter inhoudt en hoe die tot zijn beslissing komt. Ook zorgen zij ervoor dat journalisten zo goed mogelijk verslag kunnen doen van rechtszaken.

Niels Dekker
Rechtbankverslaggever en woordvoerder/media adviseur van slachtoffers in strafzaken (Namens de Familie)

'De rechtbank Rotterdam is gastvrij, toegankelijk, faciliterend en transparant.'

Elke bezoeker wordt zonder onderscheid des persoons kundig en vriendelijk geholpen door de bodes en kan gebruik maken van de ruime voorzieningen. Voor alle partijen (advocaten, pers, slachtoffers) zijn indien nodig aparte ruimtes beschikbaar.

In de rechtszaal zelf wordt ook goed rekening gehouden met ieders belangen. Verder verdient de informatievoorziening over komende zittingen alsmede vonnissen voor media een pluim'.

De afdeling Financiën & Control (F&C) zorgt voor inzichtelijke managementinformatie en is nauw betrokken bij de begroting van elk team en de organisatie. Zo levert iedereen bij onze rechtbank op een of andere manier een bijdrage aan het werk van de rechter en het totstandkomen, uitleggen en zichtbaar maken van de rechterlijke beslissingen

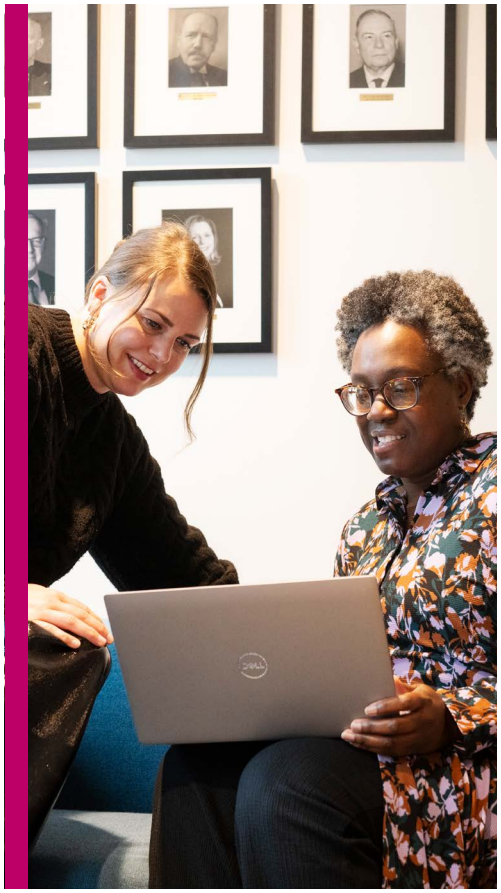

Kennis en kwaliteit

Rechtspraak is bij uitstek mensenwerk. En om ervoor te zorgen dat onze mensen hun werk zo goed mogelijk kunnen doen, investeren we veel in kwaliteit en het delen en ontwikkelen van kennis. Er is daarvoor een heldere structuur met kwaliteits- en opleidingscoördinatoren per rechtsgebied. In een toegankelijke digitale omgeving kunnen onze collega's kennis ontwikkelen en delen. Niet alleen binnen de rechtbank maar ook met collega's in de rest van het land.

Door het jaar heen worden er voor de verschillende onderdelen van de rechtbank kennisdagen en inspiratie-lezingen met sprekers van buiten onze rechtbank georganiseerd. En bij de jaarlijkse Kwaliteitsconferentie gaat de rechtbank aan de hand van wisselende thema's met ketenpartners in gesprek over het begrip kwaliteit. Daarnaast zijn er veel professionele ontmoetingen met ketenpartners. Bijvoorbeeld om een project te kick-starten of om ketensamenwerking op bepaalde onderwerpen te versterken.

Voor rechters die grote zaken behandelen worden presentatie en cameratrainingen aangeboden. Vaardigheden die van pas komen in zaken met uitgebreide aandacht van de media en de samenleving. Die grote zaken worden projectmatig ondersteund door een multidisciplinair team. Dat team levert voor die zaken maatwerk op het gebied van veiligheid, logistiek, IT, media en communicatie.

Leren en innoveren

Naast het behandelen van al die zaken vinden we het als rechtbank belangrijk dat we blijven leren en innoveren om op die manier aansluiting te houden bij de ontwikkelingen in de samenleving. Dat zien wij niet als sluitpost of iets voor de avonduren, maar als wezenlijk onderdeel van ons dagelijkse werk. Alle teams presenteren de jaarplannen ook aan elkaar. Zo weten we van elkaar wat er speelt en vindt er uitwisseling plaats van dilemma's, ideeën en oplossingen.

Er is tijd en ruimte voor belangrijke taken op het gebied van kennisontwikkeling en reflectie en feedback trajecten. Onder andere naar aanleiding van het reflectierapport van de familie- en jeugdrechters en de bestuursrechters over de toeslagenaffaire. Er zijn nu structurele overleggen waar 'buikpijndossiers' worden besproken. Niet alleen bij rechtbank Rotterdam maar ook in landelijk verband.

Vanwege de platte en informele organisatiestructuur lopen we snel bij elkaar binnen en spreken we elkaar makkelijk aan. Ook op zaken die niet goed gaan. Onze ketenpartners weten ons te vinden als er dingen stroef lopen of beter kunnen. En wij hen. We nemen deel aan maatschappelijke discussies, onder andere over schuldenproblematiek, huiselijk geweld en de toekomst van het strafrecht.
Dat er ruimte is om goede ideeën uit voeren blijkt wel uit de vele innovatieve projecten die er in onze rechtbank lopen. In nagenoeg alle gevallen wordt daar de samenwerking met ketenpartners gezocht. We hebben die samenwerking nodig om elkaar te versterken. Dat is ook in lijn met de aanbevelingen uit het Visitatierapport 2022/2023 van de Rechtspraak.

Productie en financiën

Naast de inhoud van het werk zijn ook doorlooptijden (van begin tot einde van een zaak) en aantallen (productie) onderdeel van kwaliteit. De rechtbank wordt voor een groot deel gefinancierd per zaak en voor elk aankomende jaar worden er met de Raad voor de rechtspraak afspraken gemaakt over het aantal zaken dat onze rechtbank gaat behandelen. Zo weten we van elk type zaak hoeveel we er per jaar gaan doen.

De afdeling Financiën & Control (F&C) heeft verschillende dash-boards en rapportages ontwikkeld die wekelijks inzicht geven in zaaksvoorraden, doorlooptijden, gerealiseerde productie, prognoses en andere kwaliteitsnormen. Deze informatie is voor elk team beschikbaar. Op die manier kan er snel en scherp worden bijgestuurd als blijkt dat de organisatie op bepaalde zaakstypen achterblijft of als voorraden dreigen op te lopen. De afdeling adviseert en verzorgt ook trainingen voor de leidinggevenden over het (bij)sturen en beheersen van de organisatie, het belang van interne controle en het meten van kwaliteitsnormen.

De jaarbegroting van rechtbank Rotterdam bedraagt 104 miljoen euro (2024). De hoogte van dat bedrag komt tot stand in overleg tussen de rechtbank en de Raad voor de rechtspraak. Elke vier maanden vindt er vanuit de rechtbank een cijfermatige verantwoording plaats richting de Raad voor de rechtspraak. De publieke verantwoording gebeurt centraal door middel van het geconsolideerde jaarverslag van de Rechtspraak.

Wat collega's op social media over hun werk vertellen

Fenna

Team Verplichte Zorg

'Als senior administratief medewerker ben je verantwoordelijk voor het volledige verwerkingsproces van verzoeken onder de Wet verplichte GGZ en de Wet Zorg en Dwang, inclusief het plannen van zaken voor zittingen. Vanwege de korte termijnen en vele belangen is het werk dynamisch, maar ook inhoudelijk is het werk zeer interessant en waardevol om te doen. Bovendien is het een heerlijke werkplek met gezellige collega's waar ik me echt thuis ben gaan voelen.'

Lees hier het hele bericht

Orlando
Bode

‘Als bode ontvang je mensen, geef je ze informatie en wijs je ze de weg. Voor veel mensen is het de eerste keer dat ze naar een rechtbank komen. Dat kan best spannend zijn. Als bode houd je daar rekening mee. Het is een leuke, afwisselende functie in het hart van de samenleving.’

Lees hier het hele bericht

Dimensie III:
Aantoonbaar maatschappelijk resultaat

Beslissingen die het verschil maken

We benoemen het toch nog maar een keer. Jaarlijks nemen onze rechters 165.000 beslissingen. Beslissingen die ingrijpen in de levens van mensen, het verschil maken en duidelijkheid, veiligheid en vertrouwen bieden voor de samenleving. Beslissingen die rechtsbescherming bieden aan mens en dier. Beslissingen die ook buiten Nederland doorwerken. Onze rechtspraak is snel, betaalbaar en betrouwbaar. Daarmee dragen wij ook bij aan een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor bedrijven en economische welvaart.

We vinden dat vanzelfsprekend maar dat is het niet. Want rechtspraak is als zuurstof in de lucht. We kunnen niet zonder. En als je merkt dat het op is, dan is het te laat. Aan de kwaliteit van die zuurstof werken wij elke dag. We zorgen er ook voor dat die zuurstof voor iedereen toegankelijk is en blijft.

Bijdragen aan oplossingen

In onze rechtszalen en dossiers merken we dat er vaak onderliggende problemen zijn waarom mensen bij de rechter komen. Denk aan strafzaken over een winkeldiefstal waarbij op zitting blijkt dat de verdachte veel schulden heeft. De strafrechter kan over die schulden geen beslissing nemen. Maar als die schulden niet worden opgelost, ligt het voor de hand dat de verdachte in de toekomst weer bij de strafrechter belandt.

Ook in huiselijk geweldzaken zien we dat soort mechanismen. Slaande ruzie tussen ouders over de omgangsregeling los je niet zomaar op. Tenzij je als rechter de problemen in samenhang met elkaar bekijkt. Projecten als Wijkrechtspraak en Huiselijk geweld gaan uit van die meer integrale benadering. Wat is er nodig om het leven van een verdachte of rechtzoekende weer op orde te krijgen?

Wijkrechtspraak

Bij wijkrechtspraak helpt een integrale aanpak mensen weer grip op hun leven te krijgen. Het werkt, de recidive is zeer laag. We behandelen strafzaken waarbij sprake is van meerdere problemen. Bijvoorbeeld schulden, leerplicht of een dreigende woningontruiming. Inmiddels zijn daar kanton-, jeugd- en civiele zaken bij gekomen. Daar gaat een intensieve samenwerking met onze ketenpartners en een strakke regie op de zaken aan vooraf. Om de toegankelijkheid voor wijkbewoners te vergroten maakten we een voorlichtingsfilm en pasten we brieven aan naar een voor iedereen begrijpelijk niveau.

< KLIK HIER

Wijkrechtspraak op Zuid is een samenwerkingsverband van rechtbank Rotterdam, het Openbaar Ministerie, de advocatuur, de gemeente Rotterdam (wijkteam) en de politie. Daarnaast is er nauw contact met andere instanties in Rotterdam zoals het Zorg en Veiligheidshuis Rotterdam Rijnmond, de reclassering en Veilig Thuis. Het project richtte zich op de wijken Hillesluis, Bloemhof en is uitgebreid met de wijken de Afrikaanderwijk, Feijenoord en Vreewijk.

Huiselijk geweld

In de regio Rotterdam komt huiselijk geweld helaas erg vaak voor. Rechtbank Rotterdam behandelt jaarlijks meer dan 1500 van dit soort zaken. In 2017 is er samen met het OM en Zorg en Veiligheidhuis een project gestart dat in 2022 heeft geleid tot een nieuwe werkwijze. Om geweld in de toekomst zoveel mogelijk te voorkomen wordt er nu meer tijd uitgetrokken voor een huiselijk geweldzaak. Ook worden eventuele onderliggende problemen – zoals omgang en echtscheiding – op speciale combizittingen samen met de strafzaak behandeld.

< KLIK HIER

Toegankelijkheid

Een ander belangrijk speerpunt is voorkomen dat problemen - die vaak klein beginnen - uit de hand lopen en leiden tot meer en grotere problemen. Dat doen we vooral met toegankelijke, snelle en goedkope procedures. Bijvoorbeeld met de Zorgkostenpilot, de Rotterdamse Regelrechter en Schuldenfunctionaris.

Zorgkostenpilot

< KLIK HIER

Als je je zorgkosten of -premie niet meer kunt betalen nodigen we mensen in een vroeg stadium uit om langs te komen bij de kantonrechter. Dit gebeurt per brief en - heel effectief - via een Whatsapp-bericht. Er komen dan meer mensen naar de rechtbank om samen met de zorgverzekeraar tot een (realistische) betalingsregeling te komen.

Regelrechter

Burgers en bedrijven kunnen voor 43 euro p.p. een juridisch relatief eenvoudig civiel geschil aan de regelrechter van rechtbank Rotterdam voorleggen. Je kan een zaak bij de regelrechter simpel starten met een korte mail aan de rechtbank. Binnen een paar weken is er een zitting. De meeste zaken bij de regelrechter gaan over WWW-zaken: Wonen (huur- en burengeschillen), Werken (arbeidsconflicten), Winkelen (consumentenzaken). Dit jaar starten we het doorontwikkelen van de regelrechter en breiden we de mogelijkheden uit.

Schuldenfunctionaris

Meer grip op je financiën is het doel van het initiatief ‘de schuldenfunctionaris’. Onze rechters zien regelmatig mensen met problematische schulden in de zittingszaal. Onze 20 schuldenfunctionarissen verwijzen ze vanuit de zittingszaal direct naar het juiste gemeenteloket. Driekwart van de mensen die op deze manier worden doorverwezen, waren nog niet eerder in beeld bij de gemeentelijke schuldhulpverlening. We zijn met 1 gemeente begonnen, inmiddels doen alle gemeentes in ons arrondissement mee met het initiatief. Het project is gestart bij rechtbank Rotterdam en krijgt nu veel navolging bij andere gerechten.

Recent nog bij rechtbank Oost-Brabant:

JURIDISCH NIEUWS RECHTSPRAAK

SCHULDENFUNCTIONARIS RECHTBANK HELPT MET FINANCIËLE PROBLEMEN

< KLIK HIER

Vereenvoudigde procedures

De strafrechtketen staat al jaren onder druk. Zaken worden steeds ingewikkelder waardoor er veel tijd gaat zitten in onderzoekswensen zoals het horen van getuigen. Strafzaken kunnen zo jarenlang duren en vele kostbare zittingsuren in beslag nemen. Een belasting van het systeem maar ook voor de verdachte en eventuele slachtoffers. Die weten pas na lange tijd waar ze aan toe is. In de tussentijd staat hun levens ‘on hold’.

In de zittingszalen van rechtbank Rotterdam is daarom het fenomeen procesafspraken ontstaan. Die zorgen voor verkorte procedures met de waarborgen van de rechterlijk toets. Inmiddels worden in het hele land procesafspraken gemaakt. En recent is het project Snelle Toekomstgerichte Meervoudige Kamer (STMK) van start gegaan.

Voorwaardelijke straf voor uithalers van drugs: mag dat wel?

< KLIK HIER

Snelle Toekomstgerichte Meervoudige Kamer (STMK)

Bij strafrecht combineert de Snelle Toekomstgerichte Meervoudige Kamer (STMK) de voordelen van een politierechter met de waarborgen van een meervoudige kamer in strafzaken. Verdachten komen snel voor de rechter en weten meteen waar ze aan toe zijn. Dat STMK is niet alleen op gericht op snelheid en vergelding maar draait ook om de vraag wat er nodig is dat de verdachte na zijn straf weer kan deelnemen aan de samenleving. Ook een belangrijk strafdoel.

Procesafspraken

In omvangrijke strafzaken (meervoudige kamer) kunnen de officier van justitie en de advocaat van de verdachte procesafspraken maken. Bijvoorbeeld over de strafeisen en de onderzoekswensen. Vaak leidt dat tot een snellere afdoening en een iets lagere straf. De rechter faciliteert dit proces, toetst en houdt rekening met de afspraken in het vonnis. In de praktijk leidt dit tot snellere en minder omvangrijke procedures. Inmiddels worden er ook in relatief eenvoudige zaken bij de politierechter procesafspraken gemaakt.

Steeds meer kortere straffen door deals in rechtbank < KLIK HIER

Van idee tot uitvoering

De ideeën voor al deze projecten en pilots zijn telkens vanuit de praktijk en soms zelf letterlijk in de zittingszalen ontstaan. Rechtbank Rotterdam biedt veel ruimte aan dit soort initiatieven. Wij durven daarin te experimenteren en doen dat zonder al te lijvige beleidsnotities maar wel altijd samen met onze ketenpartners.

We gaan vooral aan de slag door het te doen en betrekken de praktijk door middel van professionele ontmoetingen, werkbezoeken en sessies om kennis en ervaring uit te wisselen. We maken de pilots en projecten zichtbaar via onze socials en breed toegankelijk met korte (uitleg)video's . En we zoeken actief de media op wat leidt tot veel publicaties en naamsbekendheid. We betrekken onderzoekers bij onze projecten, houden cijfers bij en evalueren (ook tussentijds). Op die manier is er sprake van organische groei die aansluit bij de praktijk en de samenleving. De Rotterdamse Regelrechter en de aanpak Huiselijk Geweld zijn inmiddels de projectfase voorbij en onderdeel van ons werk geworden. Ook andere gerechten zijn of gaan met deze initiatieven aan de slag.

Landelijke thema's

De Rechtspraak en de gerechten werken op thema's samen in landelijke projecten. We leren van elkaar en versterken elkaar. Thema's van dit moment zijn digitalisering, Tijdige Rechtspraak, veiligheid en duurzaamheid. Ook rechtbank Rotterdam levert bijdragen aan deze belangrijke onderwerpen.

Digitale toegankelijkheid

We werken stapsgewijs aan het verbeteren van onze digitale toegankelijkheid. Rechtzoekenden en procesvertegenwoordigers kunnen bepaalde civiele- en bestuursrechtzaken nu digitaal indienen, stukken uitwisselen met de rechtbank en dossiers digitaal inzien. Zo is het nu mogelijk om gezamenlijk een verzoek tot echtscheiding digitaal in te dienen.

Tijdige rechtspraak

Met het landelijke project Tijdige rechtspraak en lokale initiatieven in de rechtbanken wil de Rechtspraak versnellen in zaken. Het gaat erom zo snel als mogelijk een rechtzoekende een beslissing te geven in een zaak, maar ook duidelijkheid te geven over hoe het proces verloopt en wanneer een beslissing is te verwachten.

Bij rechtbank Rotterdam doen alle rechtsgebieden mee aan dit versnellingsproces. Een van de versnellers zijn de landelijke inloopkamers. Rechtbank Rotterdam levert daar capaciteit aan. Om verder te versnellen is in alle teams aandacht voor slimmer roosteren en plannen van zaken. Een andere versneller is het mondeling vonnis.

Ook mediation voor de zitting en het schriftelijk afdoen van zaken versnellen een proces. Strakkere interne afspraken - met behulp van planbureaus en regiebureaus - zorgen eveneens voor snellere doorlooptijden. In veel teams worden ook zogenaamde wegschrijfdagen en - weken georganiseerd. De techniek helpt ook de Rechtspraak te versnellen. Denk aan digitalisering van dossiers en betere managementinformatie (dashboards) zodat je gerichter kunt sturen op processen.

Een veilige, duurzame werkplek

Een veilige werkplek is essentieel voor ons werk. Onze medewerkers moeten zich fysiek en mentaal veilig voelen. Daarom staan veiligheid en beveiliging centraal binnen onze organisatie in deze snel veranderende wereld.

We zorgen voor goed uitgeruste (flex)werkplekken en zittingszalen. Op de locatie Dordrecht worden dit jaar de kantooromgeving en zittingszalen aangepakt. De renovatie van de duurzame kantoorlocatie Rotterdam is afgerond in 2020. Recent is het bedrijfsrestaurant nieuw ingericht met circulair meubilair. Duurzaamheid staat centraal in onze bedrijfsvoering. De voetafdruk van de gehele rechtspraak moet kleiner, als we ons doel willen halen om in 2030 klimaatneutraal te zijn. Zo maken we maken gebouwen energiezuiniger, kopen we duurzaam of circulair in (o.a. dienstauto's, energie, verlichting, meubilair), zetten we de verwarming lager en printen we minder. In de bedrijfsrestaurants bieden we minder vlees en meer biologische producten aan en verspillen we zo min mogelijk voedsel.

Colofon

Dit is een uitgave van rechtbank Rotterdam.

Publicatie: **Augustus 2024**
Ontwerp: **Corps ontwerpers, Den Haag**

www.rechtspraak.nl
088 362 6000
rechtbankrotterdam@rechtspraak.nl

@rb_rotterdam

@rechtbankrotterdam

nl.linkedin.com/company/rechtbank-rotterdam